

Uredništvo in upravnništvo

Calle Gral. Cesar Diaz 1657 U. T. 59 - 3667
Sprejemanje strank vsak dan od 15.—18.

Buenos Aires, 1. avgusta, 1936.

Naročnina za pol leta \$ arg. 3.—; celo leto \$ 5.—

CORREO
ArgentinoTARIFA REDUCIDA
FRANQUEO PAGADO
Concesión 1551

Naše stališče napram vatikanski politiki

V zadnji številki smo obljubili, da bomo povedali, zakaj da smo proti vatikanski politiki:

Prvič kot zagovorniki slovenskega ljudstva pod fašistično Italijo, ki se ga sistematično zaslužuje potom fašizma in katoliške cerkve.

Drugič pa tudi zato ker smo za naše ljudske koristi odločni pristaši tiste demokracije, ki ji je vatkanska politika sovražna.

Pod fašistično Italijo smo slovinci ponižani, kot more biti ponižan po današnjem pojmovanju samo narod, ki nima nobene kulture in smo tako skupno z abesinci smatrani za podrejeno pleme.

Fašizem nam je vzel šole, časopisje, pregnal je naš jezik iz uradov in se sme v našem jeziku samo še sušljati kje v zapečku, da te nihče ne sliši, navsezgodnje je nas pa še gospodarsko popolnoma uničil. To so resnična četudi pridka dejstva.

Fašizmu se je vklonila tudi katoliška cerkev, česar pravi kristjan ne more verjeti, zato opravičeno vzbuja dvome v njeno pravičnost.

Vatikan je slovenskim vernikom imenoval škofa ki ne razume našega jezika in se je izkazal za vnetega fašističnega agitatorja. Domači duhovniki so preganjani, na njih mesta pa prihajajo italijanski. To je prav tako kot svoj čas, ko smo bili slovinci še "pogani" in so nemški križarji prinašali Kristusov nauk med nas z ognjem in mečem, to je, da so najprej prišli duhovniki kot glasniki evangelija in je res ljudstvo postalo polagoma pohlevno, da so ga potem nemški samodržci lažje podjarmili.

Če je bila katoliška cerkev vedno na strani izkoriščevalcev in se je tudi sedaj pokazala pokorna dekla fašizmu, nas to prav nič ne moti, ter povemo odločno, da slovinci ne bomo nikdar hlapci fašizma. Minuli so časi, ko se je z našimi telesi in dušami barantalo. Tega se mora zavedati vsak slovenec, tembolj če se smatra za pravega kristjana, ter se pokazati, bodisi iz kakoršnega koli stališča, socialnega narodnega ali verskega, zavednega in izobraženega.

Slovenski tednik bo odločno na strani razžaljenih in ponižanih, brez ozira političnega ali verskega prepričanja posameznikov. Kadar se bo katoliška Cerkev izkazala pravična napram nam, bomo tudi mi opustili naše nasprotno stališče. Prej pa nikoli!

Ne smatramo pa posamezne duhovnike za direktne sokrivce vatikanske politike, temveč samo za žrtev naše skupne suženjske usode. Zato se nam zdi nesprejemno mnenje tistih, ki vstopajo, da bi moral S. T. zavzeti sovražno stališče napram izseljenskem duhovniku.

Dokler bodo duhovniki vršili samo svoj poklic, mi nimamo povoda jih ovirati. Saj vendar ne morejo nikogar prepričati o verskih doktrinah, če sam tega noče. Če pa misli kdo,

da so naši ljudje tako nazadnjaški da ne znajo ločiti vere od politike, fašizma od narodnosti, potem bi morali vedeti, da so v veliko nesrečo sebi, in mi bi takih ljudi, če prav nočejo biti ljudje, kar ne marali.

Čitatelji Slovenskega tednika morajo biti razsodni in zavedni. Nočemo kimaveev okrog sebe, temveč ljudi, ki razumejo, česa skupno hočemo in potrebujemo.

Biti moramo prepričani, kdaj nam je kdo škodljiv in kdaj koristen. Simon Gregorčič je bil tudi duhovnik, pa je več napravil za ljudstvo kot vsi Mahničji. Pa tudi druge častne izjeme so med duhovništvom. Bodimo pravični s tistimi, ki so z nami pravični.

Kadar koli smo videli, da se je pojavil med našim izseljenstvom kak nevaren vpliv, smo to takoj našim čitateljem povedali. Tako bomo delali tudi v bodoče. Če bomo vsakokrat enotno nastopili, bomo vedno lahko preprečili vsako namero, ki bi nam bila škodljiva. Slovinci pa radi zelo veliko govorimo in zelo malo naredimo. Navadno je, da kadar ni treba, se postavljamo, kadar pa bi bilo res potrebno, da se v obrambo resnice in pravice ter naših skupnih koristi postavimo kot eden, ostanemo mevže.

Bratska kri napaja špansko zemljo

ška kri teče v potokih, in se zdi, da še vedno ni dovolj žrtev...

Skoro vsa pomembnejša mesta z delavskimi centri ima v rokah vlada, medtem ko imajo podeželje v oblasti fašisti, to se pravi, da imajo skoro polovico španske zemlje pod sabo nekateri grofje, ki držijo s fašisti, in imajo še vedno po teh krajih svoje plačane hlapce, ki zapeljujejo ljudstvo. Zato so hitro fašisti po teh krajih proglasili obsedno stanje. Vse protifašiste pa so na mestu postrelili, ostalo prebivalstvo pa z orožjem, denarjem in kruhom držijo pod kontrolo.

Denarja imajo španski kapitalisti še vedno dovolj. Ker pa se jim pod novo vlado niso več obetali ogromni dohodki, tvegajo zadnji poizkus, da vzpostavijo fašizem po vzoru Italije in Nemčije.

Ker je tudi v interesu Nemčije, Italije in Vatikana, da zmagajo na Španskem fašisti, so jih od vseh teh strani podprli z denarjem in orožjem. Zato zgleda, da je po vseh krajih, ki jih imajo pod oblastjo fašisti, blagostanje.

To blagostanje je seveda umetno in bi trajalo samo toliko časa, dokler ne bi prišli fašisti na vlado, potem pa bi zažvižgal bič po hrbtih delavnega ljudstva, kot ga v imenu patrijotizma in Boga vihtijo po plečih nemškega in italijanskega naroda.

Španski narod ni politično zrel, zato se lovi na vabo v veliko večji meri, kot bi kdo površno sodil. S pričo tega general Mola, vodja

Predvsem morajo čitatelji in čitateljice S. T. razumeti cilj, ki ga Prosvetna organizacija s svojim listom zasleduje. Ta pot je strma in trnjeva. Pripravljamo pa jo za vse. Nekateri pa mislijo, da bi ne smela biti za vse, ter bi hoteli vsakega kamenjati, če gre po isti poti, in ne misli tako kot on!

Tako naziranje ni pravilno! Vsakemu je dano svobodo mišljenja. In če je kdo iz med nas pametnejši, se bo to takoj opazilo, ter bomo brez godrnjanja krenili za njim. Zgledi vlečejo! Naš pokret potrebuje ljudi, ki jasno vidijo pred seboj. Ozko obzorje nekaterikov, ne more in ne sme biti glavno vprašanje našega izseljenskega napredka.

Če bi izločili iz S. T. Cerkevni vestnik, bi drugi zopet želeli, da izločimo oglase, tretji da naj opustimo Gibanje potniških parnikov, četrti kaj drugega, vsak bi pač rad v listu samo tisto, kar njega zanima, ker pač ne misli, da so na sveti ljudje vseh vrst in starosti, ki imajo razne poklice in potrebe, smo mi mnenja, da bi s tem presneto malo dosegli, če bi recimo tudi samo C. V. izločili. Če naših rojakov in rojakinj bolj zanimajo malenkosti kot pa načela lista, potem je naša zavest in borba za boljšo bodočnost zelo plitva in brez upanja na uspeh. Tej misli pa se vendar nočemo in ne smemo vkloniti!

fašistov, zelo oholo izjavlja, kako da bo v nekaterih dneh zavzel Madrid, ki je srce Španije, in takoj vzpostavil fašistično diktaturo, ki da edina more osrečiti ter ohraniti tradicionalni španski narod. Otrebiti pa da se mora vsa moskovska in francoska komunistična navlačka.

Razumljivo je, da tudi francosko in rusko delavstvo, pod pokroviteljstvom svojih vlad, ne drži križem rok.

Francoska Ljudska fronta in mednarodna rdeča pomoč je izdala proglas za takojšnja pomoč španskemu ljudstvu, ter se v ta namen zbrajo veliki denarni fondii.

Francoska vlada je poslala španski vladi veliko število vojnih letal in drugega orožja, čeprav uradno to zanika.

Poslali pa sta po drugi strani španskim fašistom tudi Nemčija in Italija vojna letala.

Iz tega razvidimo, da je revolucija v Španiji nekaj strahovitega. Ljudska fronta in fašisti se bijejo na življenje in smrt.

Delavstvo vsega sveta, ki hoče svobode, se zaveda, da če zmagajo v Španiji fašisti, je zopet en narod od kapitalizma popolnoma zaslužjen in bodo bridke posledice občutne, ne samo za špansko ljudstvo, temveč za delavno ljudstvo vsega sveta. Zato svobode željno ljudstvo katerekoli države na svetu s zanimanjem sledi dogodkom v Španiji ter občuduje junakiški boj španskega zavednega delavstva, ki je prisiljeno moriti svoje lastne brate, ki so zapeljani od nesramnih zavajalcev.

Tudi mi slovenski izseljenci, posebno Pri-

RUSIJA JE PRIPRAVLJENA NA VOJNO VENDAR JO NE ŽELI

Sovjetska Rusija se je dobro pripravila proti organiziranemu fašizmu, ki hoče uničiti Rusijo ne samo kot državo temveč kot sistem, ki vsak dan bolj ogroža kapitalistično državno zgradbo.

Od kar so prišli japonski s kitajci v napete vojne odnose, prvi nič več ne provokirajo ruske obmejne straže. Sicer pa so sovjeti mnenja, da bodoča vojna ne bo lokalna temveč splošna, pa naj se začne kjerkoli.

Nemčija ima podkupljene vlade obmejnih držav med Rusijo in Nemčijo. To je pač vojaška taktika nemškega imperjalizma. Finlandija in Poljska sta glavni državi v katerih se z nemškim denarjem drži protisovjetska propaganda. Poljski nacionalisti vzgajajo mladino v zavesti, da spada Ukrajina, Čehoslovaška in celo Romunija pod poljski imperij.

Vsi vodilni sovjetski listi, Pravda, Izvestija sija vsestransko pripravljena.

in Rdeča zvezda, naglašajo, da mora biti Ru-

Nemški fašistični agentje pridno delujejo v Romuniji in Jugoslaviji, da tako obkrožijo Čehoslovaško, ki je pod zaščito Rusije in ima v tej državi veliko letalsko postajališče strateškega vojaškega zamisla.

Pravda piše, da dokler bo obstojal kapitalizem, bodo tudi vojne. To da mora imeti rusko delavstvo neprestano pred očmi, ter biti

morei, ki dobro poznamo fašistične dobrote, z vsem sreem želimo zmago španskega delavnega ljudstva. Pomoči v denarju jim ne moremo poslati, ker smo sami od fašizma oropani domovine in imetja, pač pa jim nudimo vso našo moralno pomoč.

Od španske revolucije pa se moramo obenem tudi kaj naučiti, da ko bo naš narod nastopil pot na golgoto, ne bo tako strašno krvavel v bratomornem klanju, ker bo odprtih oči in se ne bo pustil raznim zavajalcem v imenu domovine in vere slepiti, marveč bo strnjen korakel svobodi in lepšemu življenju naproti, ter vrgel s hrbta vse, ki bi radi na račun našega dela v razkošju živeli.

zvesto na straži, dokler ne zmaga resnično člo-

vekoljubje po vsem svetu.

Fašistični blok pravilno računa, da mir pri naša sovjetom samo okrepitev in končno moralno in gospodarsko zmago, zato ne bo odlašal več dolgo z vojno.

Da pa Rusija kolikor mogoče zadržuje vojno, je že davno podpisala nenapadalno pogodbo z vsemi obmejnimi državami, ki so: Afganistan, Estonija, Finlandija, Litvanija, Poljska in Zunanja Mongolija, ter s Turčijo, Romunijo, Čehoslovaško, Francijo in Italijo, ki jo s poslednjimi izven Italije vežejo še posebne vojaške pogodbe.

V kljub vsemu pa je zadnje čase pričela Rusija posvečati vojski nenavadno pažnjo. Ob enem pa je doslej diktatorska vlada dala narodu popolno svobodo, seveda na poizkušnjo, vendar vse zgleda, da je socializacija popolnoma zmagala, kajti narod gre slej ko prej po začrtani poti Nove Rusije, ves navdušen in poln zaupanja v bodočnost. Ruski narod se dobro zaveđa, da mu preti od kapitalističnih držav nevarnost, zato ne odklanja večjih žrtev, kot bi jih bilo v normalnih razmerah potrebno.

Rusija je torej moralno in materialno pripravljena za kakoršnokoli iznenadenje!

OKNO V SVET

Buenos Aires. — Od tu se je napotilo mnogo špancev na pomoč Ljudski fronti, ki se bori za svobodo španskega naroda.

Enako so pripravljene španci tudi iz drugih delov sveta hiteti na pomoč osvoboditeljem svojega naroda.

Obeem pa so pričeli zbirati tudi denar, ki ga bodo nemudoma poslali vladi v Madrid, da bo mogla nakupiti potrebnega živeža in orožja v neizprosni boju, ki bo morada še kaj časa trajati.

Adis Abeba. — Kot poročajo je bilo od italijanskih vojakov in domačega prebivalstva pobitih 1100 abesinskih upornikov.

Od italijanov napito in nasičeno abesinsko precejšni meri, ter bi delal isto vsak drugi, ki kaj takega je mogoče doseči samo pri narodu, ki ni izobražen. In tak narod ni samo abesinski, temveč se je izkazalo, da je tudi španski v precejšni meri, ter bi delal isto vsak narod, ki

je vzgojen v lažipatriotizmu in krivem pojmovanju verskih resnic.

Madrid. — Za svobodo domovine so zgrabile za orožje tudi žene in dekleta, da skupno s svojimi možmi, očeti in brati izvojujejo zmago.

London. — Rusija je najela v Angliji 10 milijonov posojila, ter bo v kratkem podpisan tudi pomorski pakt.

GOSPODARSTVO

ZADRUŽNA IDEJA, REŠITEV KRIZE

Znano je kako se Severoameriški predsednik Mr. Roosevelt že par let bori za izboljšanje ekonomskega stanja Severoameriškega ljudstva, z raznimi demokratičnimi načrti, katere pa so mu vedno izpodbili tisti, kateri so se čutili prizadeti to je: kapitalisti, ki so v tem videli rešitev revnejših slojev in zato so se zbal za svoj obstanek. Dežela, ki je bila svojčas najsrečnejša in ujanje vseh revnih in zapuščenih, se je po svetovni vojni spremenila v eno najrevnejših. Industrija je začela počivati. Tovarne so se zapirale in prišla je tista grozna kriza, na katero pa ameriški ljudje niso bili pripravljene. Delavstvo se je steklo le v nekatere roke, z katerih ga ni bilo mogoče izvleči. Treba je bilo na kak način pomagati temu izstradanemu ljudstvu. V dobi največje krize je zasedel predsedniško mesto Mr. Roosevelt, kateri se je lotil dela z veliko vneto. Njegov demokratični duh je iskal izhoda iz krize na vse strani. Ni mu bilo mogoče priti do zaželjenega cilja. Razni svetovalci so mu svetovali razne revolucije, katerih prijatelj pa ni.

Na koncu ne posrečenih poiskusov, kjer bi marsikateri obupal, Mr. Roosevelt stoji še vedno borbeno razpoložen in se ne vstraši nobenih teškoč. Hoče k cilju. Zato je sedaj ubral drugo pot. Časopisje poroča, da je začel temeljito študirati ZADRUŽNIŠTVO na podlagi katerega ima največ upanja doseči svoj cilj. V Severni Ameriki, ni zadružništvo nič novega. Saj so tam že lepo eveteče in več let stare druge. Te pa so samo kmečke ali konsumne in niso delovale za širše mase. Zato računa Mr. Roosevelt, da bodo tla precej pripravna. On pa ne misli organizirati samo kmete in delavce, ampak ima v načrtu spraviti v zadruga vso industrijo in vso produkcijo. To je delo res ameriškega kova, ampak lahko obrodi sad, ker v tem slučaju, ga bo ljudstvo prej razumelo in mu tako pomagalo, dočim ni v prejšnjih poiskusih bilo tega upanja. Poslal je v Evropo komisijo, katera ima nalog temeljito proučiti zadružništvo v vseh državah. Na podlagi teh in svojih študij se bo lotil dela. Dal Bog, da bi mu uspelo zrušiti kapitalistične trdnjave in razdeliti bogatstvo med množce, katere radi malega števila srečnejših, v stradanju in brezdelju pričakujejo rešitve.

NOVO SLEPILO LAČNIM KMETSKIM DELAVCEM

Zadnje dni je bil predložen poslanski zbornici provincije Buenos Aires nov načrt zakona za KOLONIZACIJO, kateri predvideva 20 milijonov pesov deželne podpore, kot prvi začetni kapital. (Kot znano, imajo provincijalne vlade autonomno zakonodajno moč.) Pri tej priliki, je, kot vedno v takih slučajih, časopisje zagnalo velik krik n veliko hvalo kon-

PRIJATELJ VAŠEGA POVERJENJA

Ni mogoče dobiti dobrega prijatelja samo na en dan.
Potrebno je, da se z njim večkrat družite, tako da se medsebojno boljše spoznata.
Kadar česa potrebujete, da Vas Vaš prijatelj razume in da rad ustreže Vaši prošnji.

Posetite našo Banko ali nam pišite v Vašem materinem jeziku.
Dobili boste na tisoče vaših rojakov, ki se poslužujejo samo našega posredovanja, ki so najboljša garancija o naši BRZI, TOČNI in USLUŽNI postrežbi.

DAJTE NAM ENO NAROČILO IN SE PREPRICATE!

BANCO GERMANICO

DE LA AMERICA DEL SUR

Avda. L. N. ALEM 150

BUENOS AIRES

Naše uradne ure so: od 8½ do 7 zvečer, v sobotah do 12½ ure.

Nekaj vpogleda na koristi Slov. združnega doma

Nekateri z dežele nas vprašujejo, kakšne koristi bi oni imeli od Slovenskega združnega doma, če bi postali člani istega.

Prav kakšne koristi bo imel posameznik bodisi iz dežele ali iz B. A. od združnega doma, je težko ugotoviti, pač pa se lahko z gotovostjo računa, da bi bil skupni Slovenski združni dom neprecenljivega pomena za posameznika, bodisi iz dežele ali iz mesta, še bolj pa za celoto. Gre se predvsem za tem, da se naša kolonija poleg kulturno tudi gospodarsko dvigne. Vsi naši prihranki gredo v tuje denarne zavode, ki našim ljudem v potrebi nič ne pomagajo, ker jih ne poznajo, in jih tudi nimajo interesa poznati.

Pravila, ki bodo v kratkem natisnjena v S. T. predvidevajo vse gospodarske operacije, bodisi bančne, gradbene, poljedelske, zavarovalne, itd. Zaenkrat pa nimamo namena drugega kot postaviti si lastni Dom.

Slovenski združni dom bi bil za društvo velikega pomena, ker bi lahko bolje razvilo svoje delovanje, če bi imelo lastne prostore, ki bi odgovarjali potrebam. Zato se tudi člani niso obotavljali in so takoj položili temelj z delnicami po 100 pesov. Tak dom pa bi nikakor ne bil popoln, če bi bil samo za društvene člane. Biti mora dom vsakega, ki hoče pristopiti zraven.

Vsi delničarji bodo imeli enake koristi, brez ozira, če so z dežele ali iz mesta. V kolikor bo narasla vrednost enemu, v toliko bo tudi drugemu.

Društvo, ki je doslej moralo plačevati najemnino za svoj lokal in najemati drage dvorane za prireditve, bo odslej z vsemi svojimi dohodki odkupavalo delnice od zadruga. Vodstvo zadruga bo pa že znalo dobiti novih gospodarskih potreb za skupno okrepitev.

servativeem, ki so načrt predložili. Tudi če bi ne prišel od te strani, bi mi ne mogli staviti v take načrte nikakega upanja, ker jih je bilo že toliko, da se jih sploh ne more naštet. Vsaka provinca dela svoje. Nove volitve, nova vlada, novi načrti. Vsi pa izhajajo od strani veleposestnikov, kateri iščejo le svojo korist in jim za kolona prav nič mar ni. Zato ti načrti ne rodijo sadu in ga tudi ne bodo, dokler jih bodo predstavljali fašistični voditelji, katerim je lastni blagor več kot vse ostalo in bi s tem rad vsaj nekoliko delavstva zaslužili še bolj kot je do sedaj.

Načrti ki so bili vladam in zveznemu parlamentu predstavljeni od strani združnih ustanov, v tem oziru, kot smo svoječasno poročali, so ostali glas vpijočega v puščavi in nimajo sedanji fašistični parlamenti, najmanjše volje jih poiskati. Zato pa tudi kolonizacija ne more uspevati. In če prav, kakor pravijo "zabit kmet" jim ne gre na limancé, ali prav malo, kateri so pa pozneje za vzgled ostalim.

Ako se hoče argentinske pame izkoriščati v splošni blagor, ni drugega izhoda, kot, da država razlasti velikanske komplekse zemlje, katero posedujejo nekaterniki in na njo naselijo kmetijske delavce, kateri naj jo po zgledu naprednejših narodov obdelujejo na združni

Delničarji z mesta in z dežele bodo imeli v zadrugi svoj dom. Služkinje bodo v njem dobile oddiha in zavetišča, društvo bo prirejalo svoje prireditve, otroci bodo imeli šolo, list uredniške prostore, člani ceneno hrano, iz dežele tudi ceneno prenočišče, zabavo in pouk, ker bo na razpolago društvena knjižnica, posredovalnica za službe, novim priseljencem prvo prenočišče in zatočišče, itd., itd. Koliko koristi bi imeli od skupnega Slovenskega združnega doma, bi videli še le po tem, ko bi enkrat dom imeli.

Tisti ki pravijo, če bodo kaj naredili, bomo že pristopili zraven, menda sami ne vedo, kako neumno govorijo. S sto pesi vendar ne more eden ničesar velikega pokazati, 30, 50, 100, 300, 500 krat po 100 je pa vendar svota s katero se da nekaj napraviti.

Slovenci imamo še vedno tisto v krvi, da nam bodo drugi kaj dali. To je podrejeno mnenje in smo v našem listu že nešteto krat povdarili, da če si ne bomo znali pomagati sami, nam ne bo nihče pomagal. Edino tako je tudi prav. Mi niti nimamo potrebe, da bi nam kdo s kakim kapitalom pomagal, ker bi ga gotovo ne dal z namenom, da bi nam pomagal.

Ali si že pridobil novega naročnika za Slovenski tednik?

Zato, si moramo znati sami ustvariti našo bodočnost, ker le tedaj jo bomo znali ceniti in bomo resnično kot celota napredovali.

Rojaki in rojakinje! Ne pričakujte ničesar od nikjer, brez vase lastne žrtve. Rečemo pa, če je med nami le malo dobre volje, si bomo postavili Dom, ki nam bo poleg ogromnih koristi tudi v čast in ponos.

Računamo, da je v Južni ameriki preko 20.000 Slovencev. Če bi dal vsak samo en peso bi imeli že precej lep dom. Ker pa bi najbrže na tako odstotno zavednost naših rojakov zastoj čakali, smo določili delnice po sto pesov, ki tudi ni denar, ki bi ga eden, če dela, ne zmoget, če ne hkratu pa v dveh ali desetih obrokih.

Mislimo, da ni niti enega, ki bi bil proti zgraditvi Slovenskega združnega doma. Zato upamo, da boste poleg članov SPD. I. tudi drugi naročniki in naročnice prestopili zraven kot delničarji. Vsaj tristo, da bi bilo nas, kar upamo, da nas bo.

Ivan Kacin, predsednik

POZOR!

POZOR!

GOSTILNA "MIRAMAR"

Sezidal sem novo moderno poslopje specialnoza gostilniško obrt. — Dobra postrežba. — Obilna hrana. — Nizke cene. — Lepi prostori, pripravi za svadbe. — Sobe za prenočišče. —

Kroglišče.

Rojakom se priporoča lastnik

Josip Škodnik

AÑASCO 2652

BS. AIRES

PATERNAL

NIKDAR NE POZABITE

da

Za poslati denar v domovino

hitro in z najmanjšim stroškom,

Za vlagati denar v hraninico

kjer je varen z uobrimi oprestiti,

Za nakup lazijskim prevoznim usikov

z najboljšimi in najnižjimi tarifami od katerekoli družbe,

po resnično nizkih cenah

NUDI EDINO LE

tradicionalni prijatelj slovencev v Argentini

SLOVENSKI ODDELEK

BANCO HOLANDES UNIDO

SUCURSAL BUENOS AIRES
CANGALLO 360

(medtem ko traja zidanje našega lastnega poslopja
na 25 de Mayo in Bmé. Mitre)

VAŠA LASTNA KORIST ZAHTEVA, DA SE POSVETUJETE z nami,
osebno ali pismeno, na kar vam bomo radevolje takoj odgovorili.

SLOVENSKO PROSVETNO DRUŠTVO I.

Gral. César Díaz 1657

Buenos Aires

VABI

— na —

VELIKO PRIREDITEV

Ki se bo vršila v proslavo 7 obletnice ustanovitve društva

1929 — 1936

V nedeljo dne 9. avgusta

v dvorani XX de Settembre
v ulici Alsina 2832.

Začetek točno ob 4 uri popoldne.

— IGRAL BO SLOVENSKI ORKESTER —

K obilni vdeležbi vljudno vabi

O D B O R

IZ UREDNIŠTVA

S. Z. Montevideo. — Nakazano svoto prejeli v redu. Hvala. Pozdrav!

J. C. Kampo. — Vaš dopis pride na vrsto v prihodnji številki. Nas zelo veseli, če se tamošnji slovinci zanimajo za S. T. Pozdrav!

A. B. C., Capital. — Prejeli v redu. Hvala. Pozdrav!

J. M. Salta. — Dobite pismo. Pozdrav!

J. R. Cordoba — Čitajte uvodni članek in sodite. V celoti nam ne kaže objavljati Vašega dopisa, delno pa lahko. Izgovor je vsak dober, drži pa ne. O tem imamo dokaze. Potrpljenje, ter na delo vsi, pa bomo dosegli tisto, kar vsi želimo. Pozdrav!

S. B. Diamante. — Take stvari so delikatne. Ne obljubimo nič. Morda. Pozdrav.

J. S. B. Aires. — Mi nič ne dvomimo, da ne bi znali kasteljansko pisati, vendar je naš uradni jezik slovenski. Pozdrav!

J. S. Cinco Saltos. — Smo javili, kot ste naročili. Glede drugega čitajte tozadovnj članek v današnji številki. Pozdrav!

J. B. Berisso. — Naročnino prejeli. Hvala. Pošljite nam še kaj naslovov od tamošnjih rojakov. Pozdrav!

C. U. Mina Aguilas. — Naročnino prejeli. Hvala. Pozdrav!

Vsi, ki imate prošnje na informacijski urad, dobite te dni navodila. Nekateri ste morali malo čakati. Oprostite.

Za tiskovni sklad

bomo priobčili v prih. številki.

IZ VILLA DEVOTO

Gospodarsko in podporno društvo Slovencev iz Villa Devoto nam sporoča, da bo priredilo 16 avgusta prireditve v svojih prostorih v ulici Simbron 5148.

CASA "CAMBOS"

Srajce klobuki, hlače od \$ 2.90 naprej

Av. SAN MARTIN 2718

Buenos Aires

DRUŠTVENE VESTI

"VOZEL"

Drugo dejanje

Bojka spi medtem ko pride iz spalnice Periša z namenom, da se bo sedaj natiho zmuznil ven, ko naenkrat zasliši Stevanov glas, ki kliče od zunaj, naj mu odprejo. Periša tresoč se zbeži nazaj v spalnico medtem ko se Bojka zbudi in gre odpirati Stevanu.

Stevan se je vrnil, ker se mu je kolo pri vozu zlomilo, ter začne iskati nekatere stvari po hiši. Ker je bila Bojka prepričana, da je Periša Stevan, ga je začela začudeno gledati in ga začne slednjic s prav grobimi besedami obmetavati, dokler se ji ni začel čuditi Stevan, ki je sumil katera je ter mu je pritrdila, da je res Rankina sestra. Gotovo se ji je zmešalo si je mislil, ker tako bedasto govori. Stevan je zahteval naj mu Bojka pokliče njegovo ženo Ranko. Ko le ne odneha, gre v spalnico z namenom, da pove Periši, dozdevnemu Stevanu, da naj vsiljivega tujca vrže ven. Ko pride nazaj iz spalnice je zelo začudena, ker Ranke ni našla, temveč je bil

Vzpored

- 1.) Nagovor predsednika.
- 2.) J. Laharnar: "Gorska cvetica", (meš. zbor).
- 3.) Prelovce: "Slava delu", (moš. zbor z dvema baritonoma).
- 4.) Gostiša: "Fantje na vasi", (venček narodnih, moš. zbor.).
- 5.) J. Hladnik: "Domu", (moš. oktet).
- 6.) Deklamacija.
- 7.) Veseloigra v treh dejanjih:

"VOZEL"

PO KONČANEM VZPOREDU, PLES,
SREČOLOV, ITD.

DOMAČE VESTI

ZALOSTNA VEST

Marija Pisk, članica SPD. I. in naročnica S. T., je prejela iz domovine žalostno vest, da so prinesli z dela domov mrtvega njenega brata Josipa Pisk, starega 35 let, doma iz Ravni pod Sv. Goro na Primorskem. Pokojni zapušča ženo in mladoletnega otroka ter dve sestri v Argentini.

Naše najiskrenejše sožalje!

PODJETNOST NAŠEGA ROJAKA

V naši naselbini dobro znani gostilničar Josip Škodnik je zgradil svojo lastno hišo za gostilniško obrt, ki bo gotovo kot doslej vsakomur dobro postregel in bo lahko obenem nudil svojim gostom tudi vso udobnost.

Danes se bo vršila otvoritev novih prostorov. Ulica Añasco 2652.

samo Periša, ki jo je zopet ves "nesrečen" poljubljal. Ko pove Stevanu, da je ni, da je najbrž zbežala s svojim ljubčkom, postane pa še Stevan ves ljubosumen. Bojki pa se bolj in bolj smili Periša, ki ga "žena" tako grdo vara.

Medtem pride Ranka, od sosedovih kjer je prenočevala ter jo Bojka grdo ošteje, in začne ta Stevan in njegova žena čudno gledati. Stevan je začel izpraševati Ranko, kaj da se dogaja v hiši, ki pa se mu slednja skuša izmikavati, za nič ni hotela povedati svojemu možu, v kakšno zadrego jo je spravil Periša.

Ko je Ranka spoznala, da misli njen mož, da spijo v spalnici njeni starši, je bila vsa srečna, ter je začela lagati, češ, se bo že kako razvozlalo.

Rekla je možu, da je mogla iti spat k sosedovim, ker ni bilo za vseh prostora v hiši.

Bojka je prisluškovala za oknom, kaj se Ranka meni z vsiljivim "tujcem". In ko je videla, kako sta domača in da si eden drugemu obljubujeta zvestobo, je bila vsa iz sebe, češ, to je pa več kot sramota.

Ko odide Stevan v hlev, pride iz spalnice zopet Periša. Ranka je vsa ljuta nanj, in ga hoče z vrelo vodo napoditi ven. Periša zbeži in se ravno na vratih sreča z Bojko. Ranka in Periša sta kar obstala. Ravno se je imel odvezati vozela, pa se je zopet zavozljal. Bojka je pričela na vso moč obmetavati svojo sestro, ter se slednjic zjoče na Perišinih prsih, češ kako grdo te vara tvoja lastna žena.

Periša je pričel zopet poljubljal Bojko in je bil ves srečen, da se mu nudi tako lepa prilžnost. Ranka se je pričela smejeti, ter je hotela dopovedati Bojki, da to vendar ni preveč lepo. Bojka pa le še bolj skriči nanjo ter začne pripovedovati Periši, kako nezvesto ženo da ima. Periša seveda se je zopet naredil neumnega, samo da je lahko kot svak poljubljal lepo Bojko.

Tedaj pridejo Rankini in Bojkinini starši. Periša je zopet zbežal v spalnico. Starši so ga videli samo od zadaj in se jim je takoj malo pozdevalo, da ni Stevan, ker se jim je zdel shujšan. Bojka je takoj pričela jokati in namigovali staršem, da je lahko Stevan suh, ko ima tako ženo.

Ranka in starši obstanejo, kot da bi jih kdo s kolom vdaril po glavi.

Vozel se je sedaj še le bolj zamotal.

V prih. številki opišemo zadnje dejanje.

Nikakor pa ne moremo veseloigro "VOZEL" tako lepo opisati, kot se v resnici dogaja. Zato naj nikogar ne manjka, da se bo na lastne oči prepričal.

V NEDELJO

9

AVGUSTA

Dekliška Greda

ZA EN SAM TRENUTEK

Dasi je vlak hitel na vso paro po italijanski ravnini, je meni vse prepočasi vozil.

Šel sem domov na vojaški dopust in to je bila zame največja sreča, če bi strojevodja čutil le malo tega kot jaz bi še hitreje pogнал.

Ko sem po celonočni vožnji zjutraj prispel v Tržič in sem moral izstopiti ter počakati na drugi vlak ki vozi v Gorico, sem ves prevzet zrl s snegom pokrite gore, ki so se bliščale v jutranjem solncu. Živo sem čutil v duši: "Triglava blišče se vrhovi". Ugibal sem še, kod med tem zlatim gorovjem drži pot do mojega rojstnega kraja, ko prisopihá drugi vlak in hajdi v Gorico z njim.

Na južnem goriškem kolodvoru sem zopet moral izstopiti ter hiteti s tramvajem na severnega.

Zopet je bilo treba cele pol ure čakati in to se je zdelo meni cela večnost. Nestrpno sem gledal na uro in kar niso hoteli kazalci naprej.

Ko sem tako sedel, vstal in hodil, pa zopet sedel, se mi je zazdelo, da me neka rdečelična deklica z jerbasom poleg sebe, nekam nenavadno pozorno motri. Ko je videla, da sem jo zapazil, se mi je pričela nekam neodločno bližati.

Jaz sem takoj iskal po spominu, če bi je mogel od kje poznati, pa se nisem mogel ničesar spomniti. Najbrže se moti, da me pozna, sem si mislil, ko sem videl, da se mi vkljub vidni negotovosti bliža.

"Dobro jutro!" me pozdravi po slovenski. Glas ji je bil zmeden in tudi jaz sem bil zmeden, že zaradi dekleta samega. Saj ves čas, odkar sem odšel k vojakom, nisem govoril z nobenim dekletom. Prav zares, človek se kar nekam nerodno počuti, če se po tolikem času zopet znajde med dekleti, in še posebno fant pred dekletom ter še vojak povrhu, kot sem bil jaz.

"Dobro jutro!" sem ji polslišno odgovoril, in kar nisem mogel verjeti, kako da se je mogla zmotiti v meni. Gotovo sem komu, ki ga ona

pozna, podoben, sem si mislil, ko me je lepa neznanka pozorno motrila od vrha do tal, dasi je bila vsa v zadregi in rdeča v obraz.

"Prav tako je napravljen moj fant", je dejala vsa zbegana čez trenutek, "samo vi imate neke našive, drugače pa je prav tak. Mislila sem, da ga morda poznate" je hitela neodločna in v vidni sramežljivosti. "Imam tudi sliko od njega", in je vzela iz torbice ter mi jo je podala. "Morda ga poznate", je proseče dejala ter me je z dolgim pogledom motrila, kot da bi bila vsa njena sreča odvisna od mojega odgovora.

"Poznam!" sem dejal, ter ji dal sliko nazaj. Služi pri istem regimentu kakor jaz, samo pri drugem oddelku. Nas je precej slovencev, ki pa se vsi poznamo".

"Kaj je z njim, ali je bolan", je hitela, "ker mi že dva meseca ni nič pisal in tudi svojim staršem ne."

"Bolani?" Ne ni bolan, sem pričel lagati, ker se mi je preveč smilila uboga deklica, da bi ji povedal resnico.

"Zakaj neki mi ne piše? Ali je pozabil name?" je pritajeno zaihtela in po licu so ji pričele polzeti debele solze.

FEODORA

39. POGlavJE.

Zavrjnena ljubezen

Souper se je bližal koncu in Vladimir Borotin si je veselo odahnil. Prvo primerno priliko je nameraval uporabiti, da se poslovil od gubernerja in njegove hčerke in odide domov.

Mislil je na Mimozo, ki si je poiskala njegove zaščite in njemu je bilo silno neprijetno, da jo je moral tako popolnoma brez varstva pustiti doma.

Kajti kdo ve, če se ni Dimitriju zahotelo, da si ogleda mesto in izprehodi?

— Dajte mi svojo roko, poročnik Borotin, — završi Aleksandra nenadoma, — spremite me malo v naš zimski vrt, ki ga še niste videli!

Ah, vem, da se boste čudili njegovi lepoti! Svoje kavkaške rastline lahko prav lepo uporabimo za zimске vrtove!

Papa, ali greš z nama?

Gubernier je prav dobro vedel, da mu hčerka noče reči s tem ničesar drugega, kakor naj vsaj nekoliko časa ostane.

Ravno si je prižgal cigaro, potem pa se je obrnil k mlademu poročniku in se opravičil:

— Prosim vas, da se zadovoljite za nekaj časa z družbo moje hčerke!

Podpisati moram nekatere važne listine, ki me čakajo na pisalni mizi v moji kancelariji!

Hitel bom in kmalu bom zopet pri vas!

Vladimir se je priklonil gubernierju, ki je odšel iz sobe, potem pa je ponudil Aleksandri roko in jo odvedel.

Bolj se je pustil, da ga je vodila ona, kajti v tej hiši je bil popolnoma tuj.

In Aleksandra ga je vodila po zavutih stopnicah, nato po dolgim hodniku v zimski vrt, ki je bil narejen v nasprotnem delu velikega poslopja.

Vrtič prav za prav ni bil velik, vendar je bila njegova lepota očarujoča.

Velikanske rastline so se povsod dvigale, palme so spuščale svoje veje, dražestne kavkaške cvetke so cvetele in dišale, umetno prirejene gredice so se prevlivalo v živih barvah.

Sredi vrta je pršil vodo naokrog majhen vodomel, krasna utica pa, ki je bila okrašena s ciklamami iz Kavkaza, je bila prepojena z opojnim vonjem in je nudila udoben prostor za počitek in kramljanje.

— Pogledite, sediva sem v to-le utico, gospod Vladimir, — reče Aleksandra in sede na nizek naslanjač, na katerem je ležala lepa blazina. — izvoilte

sestí sem na klojico!

Vladimir je moral četudi proti svoji volji sestí dražestni deklici nasproti, ker pa je bil njegov sedež višji od njenega, se je moral s silo držati vstran, da se niso njegova kolena dotikala njenih grudí.

— Jutri nas nameravate torej zapustiti? — reče Aleksandra, pri čemer je dvignila svoj pogled, ki je govoril o silni strasti, ki je divjala v njenih prsih, k Vladimirju. Potem pa — potem se morda ne bova nikoli več videla, Vladimir, in samo v sanjah se mi bo pojavljaj vitezki mož, ki me je obvaroval strašne usode!

— Kdo ve, gospodična, — odgovori Vladimir, — če naju življenje ne bo zopet kedaj združilo.

Čudna so pota usode mi ljudje pa ne moremo nikdar vedeti, kaj nam bo prinesla bodočnost!

— Pametni ljudje si sami ustvarjajo bodočnost, — spregovori čez neka trenutkov Aleksandra, — tudi vi lahko storite to, Vladimir, samo če —

Aleksandra ni končala stavka, njena drhteča roka je odtrgala šop ciklam iz lončka, v naslednjem trenutku pa je cvetje raztresla po tleh.

Naenkrat se je spustila iz svojega naslanjača na tla in preden je Vladimir mogel to preprečiti, je objela s svojimi mehkiimi, polnimi rokami njegova kolena.

Vladimir se je nepopisno prestrašil, ko je ugledal pred seboj dekličin obraz, ki ga je spačila strast. Popolnoma jasno je čital v njenih očeh divje poželenje in strašno zahtevo ki je bila brez dvoma naperjena nanj.

— Vladimir, — spregovori Aleksandra in se tesneje privije k njegovi lepi postavi. — Vladimir, ali nisi opazil, ali ne moreš v mojih očeh čitati, da te ljubim?

— Gospodična, — odgovori mladi častnik in se skuša dvigniti s svojega sedeža.

— Ne, ostani, poslušaj me! — Vsaj to mi moraš dovoliti, da ti povem, kako si očaral moje srce, ti edini, ti ljubljeni človek! Očaral si me!

Ah, v tistem trenutku, ko si ustavil mojega podivjanega konja, ali ne veš več, se ne spominjaš več tega, — moja glava je omahnila na tvoje prsi, jaz pa sem čutila utripe tvoje sreče!

Ko pa so me objele tvoje močne roke, o Vladimir, česa ne bi dala tedaj za to, e bi mogla v tistem trenutku umreti?!

Takšna smrt mora biti krasna!

Tedaj sem že čutila, da te ljubim in da si ti edini možki, ki bi me mogel osrečiti!

Poglej me sedaj, pred teboj klečim na kolenih in te prosim! Ne hodi od mene, Vladimir, ostani tu-

kaj in bodi moj, kakor želim biti jaz tvoja skozi vse življenje!

— Gospodična Aleksandra, poslušajte me, — se je težko izvil Vladimirju iz prsi, kajti čeprav se je tako odločil, da bo to prošnjo zavrnil, — ah, saj je nosil v srcu drugo svojo izvoljeno, — je bil vendar samo človek, možki — in bližina tako lepe žene mu je razburjala kri in prav nič žudnega bi ne bilo, če bi ga privedla v izkušnjava.

— Vladimir, nikar mi ne reci, da zavračaš mojo ljubezen, — ga prekine Aleksandra, vstane in zarine drhteče prste svojih rok v njegova ramena, — jaz ne morem živeti več brez tebe!

Vladimir, ostani tukaj, bodi moj, nebesa ti bom pričarala na zemljo!

Ne, ne bom ti pripovedovala o tem, kako je moj oče bogat, brezmejno bogat, kako bi ti tisoči in tisoči zavidalci, če bi mogel hčerko gubernatorjevo povesti v svoj dom!

Samo o ljubezni hočem govoriti z teboj, o slasti in uživanju, ki bi ga našel na mojih prsih!

Vedno višje se je vzpenjala k njemu.

Njeno telo se je privilo k njegovemu, njena bujna prsa so se dotikavala njegovih, njene ustnice so koprnele k njegovim, čutil je topli dah njenih ust na svojem obrazu, — Vladimirova razburjenost je rasla, neka čudna slabost se ga je zalotevala.

Tedaj pa se je njegova roka naenkrat dotaknila svetinje, ki jo je nosil na prsih, tistega majhnega zlatega nakita, katerega mu je dala Feodora v najresnejšem trenutku življenja.

In Vladimir se je obrnil te črnolase zapeljivke s precej močno kretnjo.

— Kaj delaš, Vladimir?! — krične Aleksandra in se opoteče. — Ti me odbijaš? Pehaš me od sebe?!

— Prosim oprostjenja! — odvrne mladi lepi častnik in potegne robec iz žepa, da bi si obrisal znojno čelo. — Morda sem bil nepreviden, toda prosim vas, da to prikižete moji razburjenosti, v katero ste me spravili s svojo izpovedjo!

Vendar bom znal to ceniti, Aleksandra, spoštoval bom to, da mi hčerka gubernatorja Nižnjega Novgoroda, obenem najlepša deklica cele gubernije tako odkrito govorila o svojih čuvstvih, o svoji ljubezni!

Zategadelj dovolite tudi vi meni, da vam prav tako pošteno in odkrito povem, da se moram sreče, da bi vas mogel imenovati kedja svojo — odreči!

— Odreči?

Kakor strašen krik je privrelo Aleksandri iz prsi. — Da, odreči se moram te sreče, — ponovi Vla-

Lokomotiva je prvokrat zatulila k odhodu. Zganil sem se in tudi lepa deklica se je zgani- la ter me prišla za roko kot bi videla v meni rešitelja njene srčne bolesti.

“Ko pridete nazaj k vašemu regimentu”, je hitela skozi solze in v očeh ji je blestel žarek upanja, “pozdravite Slavkota. Recite mu, če je name pozabil, naj vsaj staršem piše, da ne bodo žalostni.” Stisnila mi je roko in sem ji obljubil, da bom vse tako napravil, kot mi je naročila.

Odhitel sem na vlak in tudi ona je šla za mano na peron kjer je počakala vlak, ki pride iz nasprotne strani in zavije po vipavski do- lini.

Vlak se je premaknil in sem zadnjikrat za- mahnil moji lepi znanki v slovo, enako mi je vrnila tudi ona ter si je z robcem brisala oči. Ljudje ki so mimogrede naju motrili, so si mi- slili: gotovo se poslavljata in jima je težko, posebno njej. Ko je vlak zavil, sem jo še vedno videl, kako je stala sama na peronu v mrazu in brez upanja ljubezni...

**

Ko sem se čez štirinajst dni vrnil iz dopusta,

sem obiskal Slavkota v vojaški bolnici kjer se je še vedno zdravil. Zasmilil se mi je, ko sem ga ugledal. Nekdanjih njegovih svetlih pla- vih oči in zdrave barve na njegovih licih ni bilo nič več videti.

“Drži se proč od mene”, je dejal s solzami v očeh, “saj veš, da sem okužen.”

Odvil sem papir in mu položil na kraj vzgla- vja kos maslenega kruha, ki ga je moja mati spekla velik hleb nalašč zame. Razdelil sem ga med vse moje tovariše, vsak za ena usta ga je dobil, samo za bolnega tovariša sem odrezal malo večji kos, da so bili mnogi mne- nja, da on ne spada več med nas, sem se jaz vseeno odločil ga obiskati, še posebno, ker sem bil njegovi izvoljenki na goriškem kolodvoru dal obljubo, ki sem jo vendar moral držati.

“Kruha sem ti prinesel”, sem dejal, “pokusi, je dober!”

“Hvala ti!” je dejal iskreno. “Ti si tako do- ber! Pa smo se večkrat norčevati iz tebe, ker nisi hotel v našo družbo. Vse bi dal, da bi imel prej dokler še ni bilo prepozno, tvojo pamet. Niti psu ne privoščim mojo bolezen!”

“Ko ozdraviš, pa bo spet vse dobro in poza-

bljeno”, sem ga skušal tolažiti. Rad bi mu povedal, da sem na goriškem kolodvoru slučaj- no spoznal njegovo izvoljenko, pa kar nisem vedel kako začeti.

Menda je slutil, da mu imam nekaj važnega povedati. Motril me je tako nekam čudno, ne navadno. Segnil je z roko pod vzglavje ter pri- vlekel ven pismo. Ko je potegnil iz ovoja sli- ko, sem se zdrznil, kajti spoznal sem mojo nesrečno znanko, ki ni bila na sliki nič lepša, kot v resnici.

“Ti jo poznaš”, je dejal drhteče. Pisala mi je, četudi jaz odkar sem bolan ne pišem ne njej in ne staršem, ker si ne upam in me je sram. Pisala mi je tudi, da je govorila z ne- kim vojakom na goriškem kolodvoru, ki da je dejal, da me pozna in da mi bo že on ustmeno povedal, kar mu je naročila zame.

Ko mi je opisala omenjenega vojaka, sem si takoj mislil, da si moral biti ti, ki sem zvedel, da si šel na dopust in mi je Getruda pisala v katero smer si se odpeljal z vlakom.

“Da!” sem dejal. “Jaz sem bil tisti vojak, ki je govoril s tvojo punco, ki je zares lepa in vredna... Rad bi ga malo podražil, pa mi ni

dimir Borotin, — kajti vem, Aleksandra, da boste tudi vi moje razloge spoštovali in cenili! Jaz lju- bim namreč drugo, njej sem obljubil zvestobo do smrti!

In ravno vi, Aleksandra, ki veste sedaj, kaj je trpljenje veste tudi, kaj je sreča prave ljubezni, boste vedeli, da je takšna obljuba sveta in kajne- da, vi me ne boste skušali niti malo nagovarjati k temu, da bi postal prisegli nezvest, ne da upošte- vate to, da ne bi mogel tega pod nobenim pogo- jem storiti, ker ljubim ono drugo z vso svojo dušo, z vsem svojim telesom in ker ne more slika nobe- ne druge napointi moje duše z vso tisto srečo, ka- kor mi jo daje moja ljubljena deklica, ki jo imam v daljavi, v zahodni Rusiji!

Aleksandrin obraz je postal smrtnobled.

Počasi je ugasnil ogenj v njenih očeh, njene drhteče ustnice pa so spregovorile:

— Razumem, — vse razumem, gospod poročnik Borotin in tisočkrat vas prosim oprostjenja, da sem si drznila postaviti svojo sliko na sveto podobo one druge!

— Ne jezite se name, gospodična Aleksandra! — reče Vladimir in stopi k dražestni deklici.

— Ne glejte me tako otrplo!

Če bi bilo moje srce še svobodno, če bi sploh mogel še izbirati, če bi še lahko svobodno razpolagal s svojo ljubeznijo. — tedaj bi bil ponosen, gospo- dična Aleksandra, čí bi vas mogel povesti v svoj dom, — toda srce ni več moja last!

Dal sem ga že drugi in ne preostaja mi ničesar drugega, da vam še enkrat povem, da ne morem sto- riti ničesar drugega kakor zahvaliti se vam za čast, s katero ste me obdali s svojo izpovedjo!

Vladimir se globoko prikloni.

Prinesel je Aleksandrine prste k svojim ustam in jih spoštljivo poljubil.

Njeni prsti pa so bili ledenomrzli.

V tem trenutku vstopi gubernator.

Pušil je brezskrbno svojo cigaro, Vladimir pa se je oddahnil, ko je začel gubernator govoriti o popolnoma vsakdanjih stvareh.

Aleksandra je sedela v utici skoraj četrte ure, ne da bi se bila tudi z eno samo besedico udeležila po- govora.

Naenkrat pa je vstala, se prišla z levo roko, ki so jo krasili prstani in zapestnica, za glavo in rekla:

— Zelo me boli glava, prosim, da me oprostite!

Kajne da, gospod poročnik, saj se ne jezite, da bom odšla, pa tudi ti, dragi oče, mi to dovolju- ješ?!

— Prav gotovo je to posledica strahu, ki si ga prenesla, moja ljubljena hčerka, — reče gubernator, — ti prokleti nihilisti so te skoraj usmrtili!

Toda pretrčan sem, gospod poročnik Borotin, da je bilo to gotovo samo nesporazum, — pomota, ki pa mi je skoraj ugrabila edinega otroka!

Sveta mati božja kazanska! Kako bi mogla moja hčerka povzročiti, da bi se nihilisti jezili nanjo, ki ni še nikomur storila ničesar žalega?!

— Lahko no, papa! — ree Aleksandra hitro in ponudi očetu čelo v poljub.

Potem pa se je obrnila k mlademu častniku, po- nudila mu je svojo belo ročico, ustnice pa so ji spregovorile:

— Lahko noč, papa! — reče Aleksandra hitro in ca vam želim srečno pot na daljni vzhod!

Da bi vas kakšen dober angel spremljal na tej poti — in nađejam se, da bo tudi tako!

Lahko noč, gospod poročnik!

Še enkrat je dolgo pogledala Vladimirja, gledala mu je v oči, kakor da bi se ne mogla nagledati tega krasnega moža, potem pa je hitro potegnila svojo roko iz njegove.

Nekaj trenutkov pozneje je odšumela s svojo pre- krasno sivkasto obleko po gladkih tleh zimskega vrta in kmalu sta jo izgubila za ovinkom obo- ža.

— Ko bi vi vedeli, dragi poročnik Borotin, — spregovoril zdajci gubernator in se udobno zlekne v naslanjač, — kako rad imam tega svojega otroka!

Ona je moj edini zaklad v življenju, mož pa, ki jo bo popeljal na svoj dom kot svojo soprogo, se gotovo ne bo radi mene pritoževal.

Kajti moja hčerka bo dobila doto, kakršno dobi samo kneginja, ko pa bom za vedno zatisnil svoje oči, bo moj zet dobil po meni vse ogromno pre- moženje.

Pri izbiri moža pa ne bova midva gledala — jaz in moja hči namreč — da bi moral biti on prav tako bogat kakor sem jaz, — iz srca dobro došel mi bo tudi kateri siromašen častnik, samo da ga bo Aleksandra ljubila!

Vladimir je uvidel, da je že skrajni čas, da na- pravi temu mučnemu in ugasijočemu pogovoru en- krat konec.

Začel je govoriti o svojem odhodu, ki ga je ča- kal in o tisočeriš podrobnostih, ki si jih mora pri- skrbeti.

S tem pa mu je bila dana primerna prilika, da se lahko poslovi.

Prisrčno sta si gubernator in mladi poročnik stis- nila roke kakor da bi si bila že dolgo prijatelja.

Vladimir se je zahvalil staremu gospodu za go- stoljubni sprejem, ki ga je bil deležen v njegovi hiši.

— Ne, ni se vam treba zahvaljevati, gospod po-

ročnik Borotin, — mu odvrne stari gubernator, v nje- govih očeh pa so se bleščale solze — ne vi, temveč jaz sem vaš dolžnik!

Morda se mi bo kedaj nudila prilika, da vam se oddolžim.

Sicer ja, — morda vam napravim lahko kaj ko- ristnega za vašo dolgo pot.

Ni izključeno, da bi vam ne stavljali na pot raz- nih zaprek in težkoč.

Poglejte, tu je moja posetnica, — poglejte, s svo- jim svinčnikom bom napravil nanjo tajen znak, po tem pa bodo vsi uradniki v guberniji Nižnji Nov- gorod vedeli, da je oseba, ki nosi to posetnico pod mojo osebno zaščito in vsakdo vam bo rad poma- gal, kolikor bo seveda mogel!

S hvaležnostjo in z vljudnim poklonom je spre- jel mladi poročnik gubernatorjevo posetnico, čeprav se je nadejal, da ne bo imel v tej guberniji no- benih sitnosti.

Saj je vedel, da ne bo minilo dolgo in “Rurik”, ponosni parnik, s katerim je nameraval zapustiti to mesto, bo kmalu plul izven področja gubernije Nižnji Novgorod.

Vladimir si je oddahnil, kakor da bi se rad rešil strašne more, ko je zopet stopil na ulico in obrnil gubernatorjevi ponosni palači hrbet.

Bilo mu je pri duši, kakor da bi se bil umaknil veliki nevarnosti.

Še vedno je gledal ob svojih nogah lepo zapeljli- vo mlado ženo, še vedno je slišal, kako ga prosi ljubezni — vendar je moral ostati trden — neoma- hljiv v svojem sklepu!

Svetinja na njegovih prsih ga je rešila, dala mu je moč, da se je umaknil izkušnjavai.

In medtem ko je mladi poročnik Vladimir Bo- rotin stopal po temni ulici, si je odpel srajco na prsih, vzela svetinjo v roko, pritisnil si je pobožno na svoja usta, z bleščečimi očmi je zrl vanjo in de- jal:

— Da, vedno boš počivala na mojem srcu, ti si tista, ki jo bom ljubil vse življenje, in kar sem ti prisegel, bom tudi storil — zvest ti bom do smrti!

Ko je zapustila Aleksandra zimski vrt, kjer je Vladimir sicer nežno, vendar z vso odločnostjo po- vedal, da je ne more ljubiti, je odhitela, kolikor so jo noge nosile, v svojo sobo. Vsaka mišica njenega telesa je podhrtevala.

Prsi so ji v razburjenosti valovile, kakor raz- burkano morje, oči so se ji svetile, bila je podobna roparski živali, ki pripravlja past na svoj plen — skratka, bila je takšna, da ji do blaznosti ni mnogo manjkalo.

(Nadaljevanje)

šlo.

"Da jo dobi boljši človek kot sem jaz", me je prekinil in njegovo telo se je krčevito zganilo ter sem mu bral v očeh nekaj ne dobro obetajočega.

Povedal sem mu natanko kako sva se spoznala z njegovo izvoljenko, ter mu dodal naj kmalu ozdravi in začne potem novo življenje, ki se ga vsekakor splača, in sem odšel proti izhodu. Pokliče me nazaj.

"Če boš še kedaj videl kje moja punco, ti ji ne boš nikoli povedal, kako grdo sem jo varal in kako sem bil zato kaznovan", mi je dejal trepetaje po vsem telesu in oči so mu bile kalne.

"Nikoli!" sem dejal. "Samo ozdarvi kmalu in bodi potem drugačen."

"Prav imaš! Mladost je res tako lepa, da jo je škoda vlačiti po blatu. Blagor tistim, ki se tega zavedajo. Jaz se zavedam še le sedaj, ko je prepozno", je dejal in bridko zaplakal.

Odšel sem z obljubo, da ga bom že še kaj prišel obiskati. Zrl je za mano dokler me je videl po dolgem hodniku in ko sem zavil po stopnicah dol, se mi je zdelo, da me še vedno spremljajo njegove kalne oči.

Tisto noč se je Slavko ustrelil.

Zdravnik je dejal, da je boljše tako, ker bi ne bil popolnoma zdrav nikoli več, ter nam je potem držal dolg podučljiv govor.

"Poštenjak je tisti", je dejal zdravnik, ki se raje umakne iz življenja kot pa da bi še druge napravil nesrečne, vendar je še bolj poštenjak tisti, ki se izogiblje umazanega življenja. Take ljudi imajo vsi radi, ker pri vsakem koraku prinašajo srečo in veselje sebi in drugim".

Koko je izvoljenka mojega nesrečnega tovariša iz vojaške službe prebolela smrt svojega fanta, mi ni znano, tudi dvomim da je kedaj zvedela za pravi vzrok, pač pa se obeh mnogokrat spominjam.

Ivan.

CERKVENI VESTNIK

CERKVENI VESTNIK

To nedeljo 2. avg. ob pol 11 h. je torej maša na Saavedri. Da ne bo nespোরazuma zaradi ure: ob 10 in pol! Nikar ne zamudi! Iz Pl. Mayo pelje tik mimo omn. 40, iz Constit. 71. Iz Chacarite omn. 71, ki ima comb. s subterr. Laeroze (15 ct) ali kolekt. 31. Pel bo paternalski pevski zbor.

Večernice bodo to nedeljo na Paternalu (Av. del Campo) ob 4 h.

V nedeljo 9. avg. — druga v mesecu — maša na Avellanedi ob 10 h. Večernice na Paternalu. Maša bo na Avell. za rajnega Franca Ozmea.

Izšla je avgustova številka (108) "Duhovnega življenja" — Cankarjeva številka — ob njegovi 60 letnici. Naroči se pri upravi: Caseros 2780 (telef. 61-4221 med pol 9 in 9 urodop, in po 7 uri zvečer — razen srede in petek). Še precej je takih, ki so naročnino dolžni. Prosim, da ne odlašate več. Kar še danes uredi zadevo. Pošlji en peso, pa imaš plačano naročnino do konec leta.

Pretekli teden je na tihem slavil svojo srebrno mašo tukajšnji hrvaški duhovnik P. Ruskovič. Tudi Slovenci se pridružujemo čestitkam prijateljev in rojakov Hrvatov in slavljeneu izrekamo hvaležnost za usluge, ki jih je storil Slovincem in ga prosimo, da bi bil prav tako naklonjen nam tudi nadalje.

V Sao Paulo v Braziliji je umrla Irma Cotič.

Hladnik Janez

V dar dobite

na vsakih 6 slik, ki stanejo od 3—6 \$,
lepo sliko v harvah
Odpri to tudi ob nedeljah.
Atelje MARKO RADALJ
F. Quiroga 1275 in 1407 DOCK SUD

Dr. J. HAHN

ZUNANJE BOLEZNI — PREZGODNJE ALI ZAKASNELO PERILO —
JAJČNIK — MATERNICA — BELI TOK — ŽELODEC — DROBOVJE —
OBISTI — SLABA KRI — ULTRAVIOLETNI ŽARKI.

Klici na dom: U. T. 47 Cuyo 7601 —

Tucumán 2729, esq. Pueyrredón

SPREJEMA OD 3—8 ZVEČER — PLAČEVANJE TEDENSKO ALI
MESEČNO.

Ako hočete biti zdravlieni od vestnega in odgovornega zdravnika

zatecite se k

Dr. A. GODEL

Specijalisti za sigurno in hitro zdravljenje — Blenoragije — Kapavca
AKUTNE, KRONIČNE BOLEZNI IN NJIH KOMPLIKACIJE, ZDRAVLJENJE
PO FRANCOSKIH IN NEMŠKIH NAČINI

Krone in kožne bolezni

ZA SLOVENCE PRVI PREGLED BREZPLAČNO

Ženske bolezni, bolezni maternice, jajčnika, prostate in neredno perilo. — Specijalisti za pljučne, srčne, živčne in reumatične bolezni

ŽARKI X — DJATERMIA — ANALIZE

GOVORI SE SLOVENSKO

Sprejema se od 9. do 12 in od 15 do 21.

CALLE CANGALLO 1542

KLIC BREZPOSELNIH

Dne 29. julija t. l. je imel odsek brezposelnih učiteljskih abiturientov in učiteljev v Mariboru svoje zborovanje, na katerem je bilo navzočih nad 80 naših najmlajših tovarišev in tovarišic. Na tem zborovanju je bilo več poročil. Najznačilnejši je bil referat tov. Geista, ki ga prinašamo v celoti, ker se v njem jasno vidi, kako kvarno vpliva dolgotrajno čakanje na službo, zato naj ga sliši širša javnost. Referat nam kaže, da problem brezposelnosti ni samo problem nekaterih ali celo samo stanovskih organizacij, marveč zadeva nas vseh.

Vseh 2000 zdravih in zmožnih nas je pripravljenih za delo, a dela ni. Vseh 2000 nas je pravilno kvalificiranih, dovršili smo učit. šole, položili z zakonom predpisani diplomski izpit, službe ni. S pomočjo vseh domačih so se mnogi izmed nas prestradali skozi dolga in težka dijaška leta do učiteljskega poklica, do kruha, in zdaj, ko imamo do njega pravico službe, kruha ni.

In večina teh mladih brezposelnih, delavoljnih in delazmožnih učiteljev je iz vrst malega človeka, kočarja, delavca, nižjega uradnika. Vsi ti, ogromna armada 700 mladih ljudi v dravski banovini čaka na službo, na poklicno delo, na skorjico kruha, z lastno sposobnostjo zasluženega. In te službe ni. Za nas ni kruha, ni dela. Mi smo nepotrebni, zato so nas iztirili. Stojimo na stranskih, slepih tirih in čakamo v brezdelju. Odrinjani iz normalnega življenja živimo brez lastnega doma, brez lastnega zaslužka, brez trdne in sigurne eksistence ter čakamo. Čakamo nečesa, kar se vedno bolj odmika, kar je vedno dalje. Čakamo na poklicno zaposlitev, čakamo na zaslužen kruh. Zastonj čakamo, dela ni, kruha ni in ni. In vseeno nadaljujemo s svojim čakanjem. Čakamo in upamo, da se končno rešimo tega neznosnega vzdušja brezposelnosti, brezdelja in prisiljenih počitnic. In v tem čakanju propadamo. Propadamo fizično in psihično. Bolnice in zdravilišča za tuberkulozne se polnijo z nami. Na pokopališčih se množijo grobovi mladih, 20 do 24letnih fantov in deklet, učiteljev in učiteljic. Zakaj, kako to? Zakaj ni več v nas zdravja in moči, volje in mladosti, vere in nad? Zakaj? Zato, ker smo v svojem mladostnem idealizmu razočarani, v svojih notranjih silah ponižani, v svojem brezplodnem čakanju naveličani, s svojimi ponižujočimi prošnjami za nedovoljeni košček osramočeni in strti.

Ko so v dolgih letih grozot in trpljenja tuje rodni oficirji gonili naše očete kot klavno živino po tujih bojnih poljanah, smo mi v svojih najnežnejših letih začeli s stradanjem, z lakoto. Vsa dolga, obupno dolga dijaška leta smo nadaljevali s pomanjkanjem in zmrzovanjem po podstrešnih in kletnih stanovanjih. In danes? Z učiteljsko diplomo v žepu brez zaslužka, brez opore in brez zaščite, prepuščeni sami sebi nadaljujemo staro življenje duševne in telesne lakote, pomanjkanja in zapostavljenosti.

Zato smo danes s 23 leti mladi hirajoči in umirajoči starčki, brez trdne volje, brez mladostnega idealizma, polni resignacije, pesimizma polni nevere in nezaupanja. Naše duševne zmožnosti in strokovna sposobnost v brezdelju pro-

padajo. Družba in čas pa gresta preko in mimo nas. Ne bo li to postalo usodno za narod, za slovensko kulturo?

Pisatelj Finžgar pravi nekje: Za življenje so samo tri steze: delo, beračenje in tatvina. Poklicnega dela in kruha za nas ni. Začnimo torej z beračenjem! In začeli smo. Ali se ne čudite, da smo mi mladi gibčni, močni, za delo sposobni ljudje pohodili svojo čast. Pohodili smo svojo samozavest in začeli s sramotnim beračenjem in prosjačenjem. Vsak po svoje, vsak na svoj način, vsak za svoje potrebe. Nekaj jih je odšlo v Ljubljano beračiti za hrano in stanovanje po akademskih domovih, da se lahko na univerzi specializirajo, poglobijo svoje znanje ter dobijo tako prednost pred ostalimi. Večina pa se jih je vrnila nazaj domov, na deželo, v kmečke hiše in domove. Prijeli so za vsako delo, kljub temu so bili povod neštetim očitkom. Sanje kmečskega gospodarja. Čim večja je potreba, tem hujši so očitki.

Mnogo je takih, ki so se po časopisju ponujali za vsake službe, a največ je bilo borbe okrog inštrukcij — za 5, 3 Din. Trgovski potniki, zbiranje inseratov, sodelovanje v uredništvih. Mnogi pa niso vedeli ne kod ne kam, niso imeli doma — vojaška služba. In potem. Vse je bilo dobro: — hlapec v Prlekiji, raznašalec dnevnikov, čevljarski vajenec. — Ne radi mladostne razigranosti in želje za romantičnimi doživetji, temveč zato, da je živel, ker drugače bi moral poginiti. Dimnikarski vajenec. Pomicvalec posode v graški gostilni.

In dekleta. Kdo ve kakšna ponižanja so pretrpela? Kdo ve, kaj vse so morala prestati v izkoriščavajočih službah. Kdo ve, in kdo si sploh more predstavljati, kako ogabno težko in kako obupno je prizadeto mlado dekle, brezposelna učiteljica, ko se je morala z vso svojo mlado dekliško dušo in s svojim cvetočim telesom prodati odvratnemu staremu pohotnežu, da si je kot vzgojiteljica njegovih otrok zasigurala vsaj zasilno, bedno eksistenco. Tisoče in tisoče nizkotnih ponižanj je šlo preko nas. Tisoč in tisoč trpkih spominov na vsa ogabna izkoriščanja skrivamo v sebi. Skrivamo jih in prikrivamo pred tujimi očmi, ker se jih malomeščansko sramujemo, mi, ki teh ponižanj in osramočenj nismo krivi, mi, ki smo bili le žrtve teh razmer.

Prav kmalu smo spoznali vso sirovo borbo za eksistenco in vsak po svoje smo se borili po gestu: Reš se, kakor se moreš in znaš. Ven? Dar vse to ni pomagalo dosti, izgubljali smo svoj idealizem in tonili v pesimizmu, tonili tja, kjer neha vsaka borba, vsak pogum.

Tedaj je par tovarišev, ki je prodrlo globlje v kompliciran problem brezposelnosti, uvidelo, da je edina rešitev organiziran nastop, skupna akcija, skupna borba za boljšo bodočnost. In šla je prva okrožnica od tovariša do tovariša: Dragi tovariš, cenjena tovarišica! Naš položaj je vedno slabši. O kakršnikoli namestitvah ni govora. Ne ostane nam nič drugega, kot da se organiziramo. Pozivamo vas vse, da brez izjeme vstopite v organizacijo, da v njej aktivno sodelujete, da tako z vzajemno močjo zboljšamo naš silovito slab položaj. Preskrbeti hočemo vsem kruha. Itd. L. 1932. je bil ustanovljen prvi krožek brezposelnih učiteljev in učiteljic; in novi krožki so rastle v Ormožu, Kranju, Ptujju, Novem mestu, Kočevju, tudi Ljubljana se je prvotno pridružila nam Začela so

se zborovanj rešitve, intervencije. Dvignili smo minimalen honorar pri inštrukcijah od 5 do 10 Din, izposlovati specialne cenejše vstopnice za brezposelne za gledališča, kina, predavanja, koncerte, knjižnice, kopališča, dobili ugodnosti pri zdravnikih in drugod. Ljubljana je oshvala svoj Odsek brezposelnih abiturijentov, mi smo krožke povezali v Združenje brezposelnih učiteljev v Mariboru. Naša iniciativa je razgibala tudi ostale brezposelne inteligenčne stanove. Časopisje nam je jelo posvečati več pozornosti. Končno smo dosegli prve namestitve iz bednostnega fonda in končno tudi prve redne namestitve. Prvi večji uspehi, prve redne zaposlitve in združenje je ponehalo s svojim delom. Pozneje ga je nadomestil tudi v Mariboru Odsek brezposelnih abiturientov.

In kako je danes? Število nas, brezposelnih se je zopet obupno dvignilo. Zopet nas je nad 700 brez kruha in dela. O namestitvah ni nič slišati. A mi smo brez volje, apatični, polni obupa. Ali smo res brez poguma? Ali se res dušimo v malodušju? Ali res omahujemo na svoji poti k skupnemu nastopu? In zakaj? Zakaj obupujemo, zakaj omahujemo? — Zato, ker ne delamo, zato obupujemo in omahujemo. Zato, ker ni več zmagujoče vere v bodočnost, vere v uspeh skupnega dela in nastopa. A samoskupno delo vodi k uspehu in zmagi.

Mi sami moramo zopet začeti z novim delom. Mi sami moramo omejiti strahotne moralne in materialne posledice brezposelnih. Mi sami si moramo lajšati našo bedo in drugo trpljenje. Mi sami moramo poživiti in z vsemi sredstvi povečati našo aktivnost. Vcepiti si moramo novo silno zaupanje v našo moč in si zopet pridobiti vero v življenje, v našo bodočnost. Sami si moramo pridobiti zopet zmagujoči mladinski ogenj, k se ne plaši nohenih zaprek, ki mu niso nobene ovire prevelike. Na nas je, da si organiziramo razne akcije samopomoči, da osnujemo svoje urade za posredovanje začasnega dela, da si pridobimo pravice, ki nam pripadajo. V našem interesu je, in sami moramo skrbeti zato, da čim bolj izkoristimo in izrabimo čas neustojljivega početja in prisilnega brezdelja, ter da dočakamo konec krize in brezposelnosti s čim manjšimi žrtvami. Predvsem pa se moramo boriti brez prestanka, da dobimo službe, za katere smo kvalificirani, kajti le poklicno delo vzgaja in oblikuje, ter nam daje trdno eksistenčno oporo, raz katere lahko delamo z vsem dealizmom v smeri svojih zmožnosti. Vse to, in še več bomo dosegli, če bomo šli z združenimi silami na delo vsi, brez izjeme.

“Učiteljski tovariš”

SLOVENSKA LEKARNA

na Dock Sudu

Vam nudi najboljša zdravila po niski ceni, kakor tudi brezplačne nasvete. Železno vino po tri pese steklenico. Pošljamo tudi v notranjost republike. Priporoča se

Franjo Huspaur

F. QUIROGA 1441 — Na Dock Sudu

IZ JUGOSLAVIJE

OBNOVITEV NACIONALNE STRANKE

Pred mesecem se je vršilo v Beogradu veliko zborovanje za obnovitev nacionalne stranke, katere predsednik je odstavljeni general Peter Živković, tajnik pa dr. Albert Kramer, torej samo ljudje iz bivše Jevtičeve vlade.

Postavili so si zelo lep program, za smotreno načrtano gospodarstvo: zaščito domače industrije, agrarna reforma, razdolžitev kmetov, zaščito malega obrtnika in delavca, odstranitev monopolja tujega kapitala, dobra finančna politika, poživitev narodnega gospodarstva itd.

Vse to je res potrebno, vendar čemu niso tega poprej napravili, ko so bili na vladi. Omenjena stranka zelo smrdi po fašizmu in v bistvu ne zasleduje nič drugega kot da s svojimi obljubami omami ljudstvo, ki politično ni dovolj zrelo, in da bi po njegovem hrbtu spet zlezli na krmilo, potem bi pa lepo pozabili na obljubo ter izžemali narod, kakor so ga že.

NAŠE RUDARSTVO NI SLOŽNO

Pred kratkim se je vršil v dvorani Delavskega doma v Trbovljah velik rudarski shod, ki ga je sklicala krajevna Zveza rudarjev Jugoslavije. Glavni tajnik zveze g. Jurij Arh iz Zagorja je obrazložil težavni položaj rudarstva in način, kako se morajo delavska strokovna društva danes boriti, če hočejo ohraniti dosedanje socialne pridobitve. V borbi za izboljšanje stanja, odnosno za ohranitev obstoječih pridobitev, je govornik odsvetoval rabo sirove sile, ki bi utegnila delavstvu le škodovati. Delavstvo mora stremeti v prvi vrsti za izobrazbo in za okrepitvijo disciplinirane strokovne organizacije. Mnogi si žele glede na razvoj dogodkov v Franciji, Belgiji in drugod hitrejšega razvoja razmer tudi pri nas. Zato vsi pozabljajo, da ima francosko delavstvo za seboj že veliko zgodovino, da ima danes močna strokovna društva z mogočnimi zadrugami. Jugoslovensko delavstvo pa je danes še nesložno in vse, kar lahko napravimo je, da pripravljamo podlago za tak razvoj tudi pri nas.

Govornik je nato opozarjal zborovalce na še hujše čase, ki utegnejo nastopiti v našem rudarstvu. Spričo tega je pozival delavstvo, da se krepko oprime svojih strokovnih društev. Vzporejati naša strokovna gibanja s strokovnimi gibanji Francije, Belgije in drugih industrijskih držav je brezpomembno, saj je delavstvo slovenskih rudnikov le v majhnem številu organizirano in še to razcepljeno v več strokovnih organizacij, med tem ko o kaki organizirani stanovski zavesti na jugu države ni govora. Razen tega smo pretežno kmetijska država, v kateri je delavski stan v manjšini. Če si hoče delavstvo torej izboljšati položaj in ohraniti dosedanje pridobitve, mora iskati izobrazbo, zakaj najmočnejše orožje delavstva v borbi za obstanek sta mu razum in volja.

PO 20 LETIH Z RUSIJE

Te dni so se vrnili po 20 letih iz ruskega ujetništva Mihajlo Vukojevič, Johann Heimann in Gáorgje Stajič. V rusko ujetništvo so prišli leta 1915. in 1916. Vsi trije pripovedujejo, da se jim ni godilo slabo, da so pa zmerom hrepeneli po domovini. Eden je privedel s seboj v Rusiji rojeno hčerko, ki je dovršila v Irkutsku sedem razredov gimnazije.

PRIMORSKE VESTI

GOSPODARSKA SITUACIJA V ITALIJI

Sankcije so mnogo škodovale Italiji

Konfederacija italijanskih industrijalcev je objavila v svojem mesečnem glasniku izčrpen položaj italijanske industrije v zadnjem času. Iz tega je razvidno, da se situacija ni bistveno spremenila. Nekatero industrije so zmanjšale obrat, ker ne morejo dobiti sirovin, druga podjetja pa so morala zmanjšati obratovanja, ker niso mogla plasirati svojih produktov v inozemstvu. Nekatero industrije zaznamujejo znaten porast.

Kot vidimo iz tega avtentičnega in fašističnega vira, sankcije mnogo škodujejo Italiji, ter vsaka zatiranje s fašistične strani, da sankcije prav nič ne škodujejo Italiji, so s tem postavljena na laž. Tista industri, ki najbolj dela in ki je znatno povečala svoj obrat, je industrija za vojno. Toda to ne pomeni nikake aktivne za državo.

PO AMNESTIJI ZOPET V ZAPOR

Trst, julija 1936. — Pri procesu proti tako zvanim "slovenskim teroristom", ki se je vršil v Trstu v začetku septembra 1930 in ki je obsodil na smrt s streljanjem v hrbet štiri mlade slovenske fante, je bil med drugimi obsodjen tudi Andrej Manfreda iz Kobarida, in sicer na 10 let ječe. Na podlagi dveh amnestij, ki sta bili izdani po njegovi obsodbi, se mu kazneni redueira na pet let, tako da je pred dobrim letom smel zopet domov. Seveda ni bil s tem že prost, temveč pod stalnim policijskim nadzorstvom. Pred nekaj dnevi pa so ga aretirali in gnali v zapore v Gorico. Kaj utegne biti vzrok njegovi aretaciji, ni nikomur znano. Očitno bo tudi njega doletela enaka usoda, kakor Romana Pahorja, Slavka Bevka iz Cerknega in Ivana Obada iz Saleža, ki so morali po prestani kazni v konfinacijo. Po sistemu, ki vlada sedaj v Italiji, zlasti pa v Julijski krajini, pa utegne doleteti Manfredo še hujša kazen.

Pozor Rojaki

Otvorila sva krasno urejen
RESTAVRANT IN REKREO
s krogljiščem in kegljiščem
Calle MONTENEGRO 1586

Ples vsako nedeljo
Za obilen obisk se priporočata
TURKOVICH in ŠTEMBERGER

Restaurant "OSORIO"

Edino slovensko zbirališče

Lepi prostori, pripravno za svadbe
Vsako nedeljo ples.

CENE ZMERNE — Prenočišče po 70 cent.

Se priporoča lastnik

EMILIO ŽIVEC

OSORIO 5085

PATERNAL

MALE VESTI IZ JULIJSKE KRAJINE

—Štirje fantje iz Črnič so postali sedaj srečni, ker jim je nek Furlani N., vojak v Abesiniji poslal in plačal izkaznice za vstop v faš. stranko iz abesinskega mesta Desie. Namenil jih je baš Črničam. Vzroka ne vemo.

—Italija Redenta je odprla v Boveu malo letovišče (kolonijo), kjer se bo sončilo okrog 50 otrok mesec dni.

—Velik požar v Prvačini je uničil 25. junija hlev in gospodarske priprave Francu Štucinu. Poieg tega mu je zgorelo še 30 kvintalov sena. Škoda je precej velika.

—Strela je ubila v okolici Gorice 24-letnega Viktorja Kožuha. Ko je prišla nevilhta je bil v gozdu, kjer je pobiral drva. Iskal je zavetja pod drevesi in našel smrt.

—Utonila je v cerkniškem hudourniku pri Idriji 21-letna Josipna Gatej. Menijo, da se ji je spotaknilo ali spodrsnilo, ko je šla preko mostu.

—Velike slavnosti so imeli v Tolminu. Zbralo se je veliko dopolavoristov od blizu in daleč. Pri raznih patriotičnih manifestacijah so obujali spomin tudi Danteja, ki je bajje hodil po teh krajih.

—Goriški podprefekt David je obiskal Idrijo in prisostvoval otvoritvi kinematografske dvorane sanatorija "Duchessa d'Aosta".

—Zaradi kršitve zakonov o javni varnosti so bili aretirani 60-letni Anton Gabrovec iz Števerjana, 26-letni Alojzij Bizaj iz Šmartnega pri Kojskem in 32letni Pavel Šturm iz Podgore.

—Pri Idriji so našli v prepadu truplo kmeta Petra Mavriča starega 70 let. Truplo so izvlekli iz prepada z velikimi težavami. Uporabljati so morali vrvi. Menijo, da je padel po nesreči, ko je šel domov.

—V Cerknem so karabinerji aretirali 33-letnega Nikolaja Močnika iz Zakriža, ki bo moral presedeti 4 mesece in plačati 2.000 lir, ker je prešel mejo brez dovoljenja.

—Aleksandru (Anton?) Jerebu iz Zakriža je zgorelo 40 q sena, stanovanjska hiša in hlev. Škode je 8.000 lir. Bajje je bil ogenj podtaknjen. Stavbi niso bili zavarovani.

—V Idriji je bila na svečan način izvršena maša zadušnica za vojakom Karlom Vidmarjem, ki je umrl v Abesiniji.

—V Tolminu se je na čuden način utopil enoletni Alojz Koren. V odsotnosti staršev se je spravil v velik škof poln vode in se je utopil.

—Aretirali so Pajntarja Antona iz Grabovega. Moral bo sedeti tri mesec, ker se je prekršil zoper zakone o javni varnosti.

—V Krnici na Goriškem je požar upepelil senik Frančiški Cigoj. Škode je 4.000 lir.

—Strela je udarila v električno lokomotivo v trenutku, ko je vozila na goriški kolodvor. Človeških žrtev ni bilo. Vlak pa je imel 20 minut zamude.

—Eno leto, en mesec in 100 lir kazni je dobil Srečko Bončina iz Idrije, ker je lovil ribe in se zoperstavljal gozdnemu čuvaju.

—Tri mesece in 500 lir pogojno je dobil Alojz Žbogar iz Lazen, ker je hranil protipostavno na domu razstrelivo in ga ni prijavil.

—Ferdinand Kocijančič iz Gorce je dobil en mesec zapora, ker je prekršil določbe opomina (diffida).

—Strela je ubila Pavlo Krvec, staro 36 let, iz Pečin pri Sv. Luciji, ko je delala na polju.

—V Brestjah (Kojsko) je zgorela hiša posestnici Frančiški Marini (Juretič). Zgorelo je vse poljedelsko orodje in 40 q sena. Škoda znaša 15.000 lir. V Trnovem na trnovski planoti je zgorela hiša Josipini Volk. Škode je za 7.000 lir.

—V Trstu je prefekt dal zapreti zopet neko slovensko trgovino. Pod motivacijo, da je prodajal kravje meso za volovsko, je moral zapreti svojo mesnico Ivan Konjedič v via dello Seoglio 33.

—Občina Hrenovica, kakor tudi vse njene frakcije, je dobila pred kratkim elektriko.

Veliki zavod "RAMOS MEJIA"

+ VENEREAS

ZDRAVNIKI SPECIJALISTI

ANALIZE urina brezplačno. Analize krvi. Popolno moderno zdravljenje.

SIFILIS v vseh oblikah. Popolno zdravljenje na podlagi krvne analize (914) KOŽA: Kronični izpahi, mozoljčki. Izpadanje las. Ultravioletni žarki.

ZLATO ŽILO: zdravimo brez operacije in bolečin.

SPOLNA ŠIBKOST: Hitra regeneracija po prof. Cienarelliju.

ZIVONE BOLEZNI: Nevrastenja, izguba spomina in šibkost.

REVMATIZEM: kila, naduha, gota. Šibkost srca zdravimo po modernem nemškem načinu.

PLJUČA: Kašelj, šibka pljuča.

ZELODEC: upadel, raširjeni, kislina, težka prebava, bruhanje, rane.

ČREVA: colitis, razširjenje, kronična zapeka.

GRLO, NOS, USESA, vnetje, polipi: brez operacije in bolečin.

Popolno ozdravljenje \$ 30.—

Plačevanje po \$ 5.— na teden.

Naš zavod s svojimi modernimi napravami in z izvrstnimi SPECIJALISTI je edini te vrste v Argentini. — Lečenje zajamčeno. — Ugodno tedensko in mesečno plačevanje.

Plaza Once Rivadavia 3070

Od 9—21 ob nedeljah od 8—12

RIVADAVIA 3070 PLAZA ONCE

INSTITUDO - DENTAL - POPULAR

2261 — AV. SAN MARTIN — 2261

Pregled brezplačno

Izdiranje zob brez bolečin \$ 2.—
Nov način in različne vrste stavljanja zob

CASA "CASTRO"

ČEVLJARNICA — KNJIGARNA

Šolske in pisarniške potrebščine
Prodaja modnih čevljev po nizki ceni za
moške in ženske

TRELLES 2668 — Paternal

Izdajajo: Slovenska prosvetna društva v Argentini.

Za pisanje odgovarja: Uredniški odbor.

Urejuje: Jan Kacin

GIBANJE POTNIŠKIH PARNIKOV

Odrinejo:

7 avgusta, C. Areona — Hamburg.

11 avgusta, C. Biancamano — Genova.

Dolazijo:

2 avgusta, Cap. Norte — Hamburg

8 avgusta, C. Biancamano, Genova.

10 avgusta, A. Delfino — Hamburg.

Dr. Carlos A. Urquijo

Otroške bolezni. — Zdravnik od zavoda
sirot in španske bolnice

Ultravioletni žarki

Sprejema od 15 ure do 17.30

Juramento 4874. B. Aires. U. T. 51-3604

MODNA KROJAČNICA, STANIČ AVGUST

Obleke po meri. Čiščenje, in obračanje pov-
ršnikov ter oblek. Specijalna izdelava
ženskih oblek in površnikov.

JUNTA 5316. — Bs. Aires

Krojačnica

MOZETIČ

Genjenim rojakom
sporočam, da sem do-
bil ZIMSKE vzorce.
za obleke in površnike.

Delo prvovrstno, cene
zmerne, blago trpežno

Se priporoča

Sebastijan Mozetič

5019 - OSORIO - 5025
(PATERNAL)

BUENOS AIRES

"ŠAHOVSKI TURNIR 1936" igran v D. K. D. "Ljudski Oder"

Stanje turnirja dne 29. VII. 1936.

	I.	D.	Im.	Z.	T.
1 Turel Mirko	11	10	1	—	10½
2 Žetko Alojz	11	10	—	1	10
3 Živec Josip	11	8	—	3	8
4 Vuga Alfons	11	8	—	3	8
5 Leban Rudolf	11	8	—	3	8
6 Srebrnič Gabrijel	11	8	—	3	8
7 Guštin Rudolf	11	7	1	3	7½
8 Turel Oto	11	6	—	5	6
9 Hacc Anton	11	5	—	6	5
10 Ferfolja Alojz	11	4	1	6	4½
11 Pečenko Silvan	11	4	—	7	4
12 Krpan Josip	11	3	1	6	3½
13 Vodopivec Andrej	11	3	1	6	3½
14 Baučar Umberto	11	3	1	6	3½
15 Kodrič Srečko	11	3	—	8	3
16 Krušič Marjo	11	3	—	8	3
17 Hlača Josip	11	2	—	9	2

ZOBOZDRAVNICA

Dra. Samoilović de Falicov

in FELIKS FALICOV

Sprejemata od 10 do 12 in od 15—20 ure

DONATO ALVAREZ 2181

U. T. 59 - 1723

Trelles 2534

ANA CHRPOVA

Slov. babica

dipl. v Progi in Bs. Airesu, z večletno prak-
so v praški porodnišnici ter v tuk. bolnici
"Rawson", se priporoča vsem Slovenkam. —
Sprejema penzionistke iz mesta in z dežele
v popolno oskrbo. Cene izredno nizke. —

Postrežba prvovrstna.

Entre Ríos 621

U. T. 38 Mayo 8182

Fotografija "LA MODERNA"

NOVOPOROČENI! Najboljši in
najtrajnejši spomin je lepa in
dobro izdelana povečana slika,
ki Vam jo napravi fotografija
"LA MODERNA". Posebne cene
z velikim popustom z ozirom na
številno slovensko klijentelo.

Poštna slika od \$ 5.— dalje
ducat. Obiščete nas lahko vsak

Edina in najbolj poznana
fotografija v slovenski
koloniji.

dan od osmih zvečer, tudi ob
sobotah. — Ne pozabiti:

Fotograf. "LA MODERNA"

S. Saslavsky

Av. SAN MARTIN 2579

Telefon: 59-0522 Bs. Aires

KLINIKA ZA VSE BOLEZNI

VSE VENERIČNE BOLEZNI SO OZDRAVLJIVE

Z novim načinom, s prenovljeno opremo naše kli-
nike, in zdravljenje pod nadzorstvom poznane-
ga zdravnika specialista Dr. A. IZAGUERRE.

A. T. Blenoragija od enega dne, ozdravljena v
48 urah.

N. B. Blenoragija trda, brez komplikacij, oz-
dravljiva v 6 tednih.

K. L. Blenoragija z bulami, ozdravljiva brez
operacije. Bule se izgubijo v 5 dneh.

N. K. Mehurni katar, ozdravljiv v 10 dneh.

A. U. Orkitis podvojene, ozdravljive v 12 dneh

B. N. Kronična prostatitis, ozdravljiva v 5
tednih.

J. G. Odvodnica mehurja, prostatitis, kronični
katar mehurja, zdravljenje na različnih
klinikah in bolnišnicah po tri leta, se je
pri nas ozdravilo v 4 mesecih.

Zdravimo venerične bolezni z vsemi pripo-
močki, ki so poznani in bili odkriti zadnje čase
v Evropi in Ameriki.

GOSPE sprejemamo v posebnih konsultorjih,
ki ima poseben vhod, Dra. Matilde Krasting, di-
plomirana v Parizu in Buenos Airesu.

ZDRAVNIŠKA TAJNOST ZAJAMČENA:

Naš zavod je obiskovan od mnogih bolnikov s
starimi boleznimi, nervoznost, itd. in je zelo
lahko — vsaka bolezen ima eno — držati zdrav-
niško tajnost.

Imamo zdravnike specializirane za vse bolezni.

Žarki X. Laboratorji. Zdravniška elektrika.
Za bolnike iz dežele imamo posebne rezervirane
sobe, za ženske in za moške, s posteljami od
nega pesa naprej na dan.

Dajamo nasvete po pošti v notranjost dežele.
Zdravniški pregled od kakoršne koli bolezni \$ 3.00
Dpoto: od 9—12 in od 15—21. Ob praznikih in
nedeljah od 9 do 12 ure.

GOVORIMO SLOVENSKI

SUIPACHA 28

IZKUŠENA BABICA

FILOMENA BENEŠ DE BILIK,

diplomirana na univerzi v Pragi in v

Buenos Airesu, Zdravi vse ženske bolezni.

Sprejema tudi noseče

v popolno oskrbo

Ordinira od 9 ure zjutraj do 20 ure zvečer

LIMA 1217, I. nadstr.

U. T. 23 Buen Orden 3389 — Bs. Aires

RESTAVRANT - BAR

nudi vse ugodnosti našim rojakom

Kegljišče. — Vsako nedeljo ples.

Slovenski orkester "Valenko"

Za obilen obisk se priporoča

Štefan Celec

M. ESTEVEZ 499, AVELLANEDA